

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2011

6. volební období

250

INTERPELACE

poslankyně Vlasty Bohdalové

**na ministra školství, mládeže a tělovýchovy Josefa Dobeše ve věci rovných příležitostí
žáků z romské menšiny**

a odpověď ministra školství, mládeže a tělovýchovy Josefa Dobeše na interpelaci

Ve smyslu § 112 odst. 4 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, předkládám poslancům následující interpelaci poslankyně Vlasty Bohdalové na ministra školství, mládeže a tělovýchovy Josefa Dobeše a odpověď ministra školství, mládeže a tělovýchovy Josefa Dobeše na tuto interpelaci. Poslankyně Vlasta Bohdalová požádala o zařazení uvedené odpovědi na pořad schůze Poslanecké sněmovny. Interpelace a odpověď jsou přílohami sněmovního tisku.

Miroslava Němcová v.r.
předsedkyně Poslanecké sněmovny

V Praze dne 3. února 2011

Příloha

evidenční číslo interpelace:⁴⁴.....

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum: 03 -11- 2010	
Č.j. 9552/10	Přílohy:

Interpelace

poslankyně Mgr. Vlasty Bohdalové

ve věci: rovných příležitostí žáků z romské menšiny

na

***Mgr. Josefa Dobeše,
ministra školství, mládeže a tělovýchovy***

Datum : 3. 11. 2010

Vážený pane ministře,

se zájmem jsem zaznamenala Vaši nedávnou snahu řešit zvýšené absence některých romských dětí i Váš úmysl iniciovat v dohledné době zavedení povinného ročníku předškolní docházky. Chápu tyto Vaše dílčí kroky nejen jako tolik potřebný záměr přispět k utlumení rostoucího napětí mezi společenskou majoritou a romskou menšinou, ale také jako úmysl podstatně přispět k naplňování rozsudku Evropského soudu pro lidská práva z listopadu 2007, rozsudku, který konstatoval diskriminaci romských dětí a jehož třetí výročí se v těchto dnech blíží. Věřím zároveň ve shodu v tom, že deficity naší vzdělávací soustavy jsou ve vztahu k žákům z romské menšiny poměrně závažné a že se od České republiky očekává komplexnější náprava.

Potřeba komplexního řešení směrem k nediskriminaci a integraci romských dětí vyplývá přitom jak ze zmíněného rozsudku Evropského soudu pro lidská práva z listopadu 2007, tak z dalších dostupných šetření. Tematické šetření České školní inspekce z letošního roku prokázalo, že romské děti tvoří na bývalých zvláštních školách - dnes základních školách praktických - asi 35% žáků s diagnózou lehkého mentálního postižení, v některých krajích dokonce nadpoloviční většinu. Ukázalo se také, že bývalým zvláštním školám nebyly vytvořeny podmínky, které by umožnily jejich náležitou transformaci v intencích účinného školského zákona a několik těchto škol poukázalo na rezervy v aplikační praxi.

Ke zjištění ČŠI se pak v oficiálním stanovisku v dubnu 2010 vyslovil i veřejný ochránce práv, Otakar Motejl, který konstatoval, že „neexistuje oprávněný rozlišující důvod, kterým by bylo možno odůvodnit nepřiměřeně vysoké procento romských dětí doporučených ke vzdělávání do základní školy praktické“, a vzdělávací systém je proto stále nepřímou diskriminační. V éře úsporných opatření stojí za zmínku i fakt, že podle ekonomické analýzy Světové banky stojí Českou republiku důsledky diskriminace romských dětí miliardy korun ročně.

Výše uvedená zjištění přitom pouze dokumentují fakt, že za poslední léta nebylo na poli rovných příležitostí žáků z romské menšiny učiněno dost a před Vámi, vážený pane ministře, stojí teď úkol stejně naléhavý jako nesnadný. Koaliční vláda, již jste členem, nicméně opakovaně deklarovala záměr vnímat integraci romské menšiny prizmatem vyšší vzdělanosti a proto bych se Vás ráda zeptala, jaké konkrétní kroky k vytčenému cíli z Vaší strany povedou: Budete v nejbližší době usilovat o takové legislativní změny, které by zahrnovaly návodnější definici sociálního znevýhodnění a nastavily souhlas zákonných zástupců jako souhlas informovaný? Budou vytvořeny podmínky pro vyrovnávací opatření dětí sociálně znevýhodněných a také podmínky pro pravidelnou rediagnostiku dětí, vzdělávaných podle rámcového vzdělávacího programu upraveného pro žáky s lehkým mentálním postižením tak, aby byla vyloučena jejich vzájemná záměna, riziková z hlediska chráněného zájmu žáka? A dále: jste ochoten využít a podpořit odborníky z akademické obce, školské praxe i nevládního sektoru, které se podařilo spojit k uskutečňování Národního akčního plánu inkluzivního vzdělání, komplexního strategického dokumentu posvěceného ještě bývalou vládou? V jakém časovém horizontu chcete dosáhnout stavu, který bude fakticky nediskriminační, zajistí romským dětem rovný přístup ke vzdělání a celé společnosti naději na smířlivější, tolerantnější a soudržnější budoucnost?

Věřím, že Vaše odpověď uspokojí všechny, kteří jsou znepokojeni současným stavem, uvědomují si jeho neudržitelnost i nemalá celospolečenská rizika z něj vyplývající.
Děkuji.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "J. Pokuda /". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke at the end.

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum: 02-12-2010	
Č.j. k 9552/10	Přílohy:

Mgr. Josef Dobeš

ministr školství, mládeže a tělovýchovy

V Praze dne 19. listopadu 2010
Č.j.: 29443/2010-K1

Vážená paní poslankyně,

k Vaší interpelaci ze dne 3. listopadu 2010, č.j. 9552/2010, ve věci rovných příležitostí žáků z romské menšiny Vám sděluji následující.

Velmi si vážím Vašeho zájmu o otázku vzdělávání dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. Proto bych Vás rád seznámil s plány Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), které mám v úmyslu v době svého působení ve funkci ministra realizovat. Za základní cíl považuji především zvýšení míry inkluzivního pojetí vzdělávání v českém vzdělávacím systému, za konečný cíl pak pokládám preventivní působení proti sociální exkluzi jednotlivců i celých sociálních skupin a přispívání k úspěšné integraci jedinců s postižením či znevýhodněním do společenských, politických a ekonomických aktivit občanské společnosti.

Aby mohly být úspěšně realizovány úkoly Akčního plánu včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí (AP) a Národního akčního plánu inkluzivního vzdělávání - přípravné fáze, bude MŠMT iniciovat a realizovat Individuální projekt národní (IPn) Vytvoření systému včasné péče o děti se sociálním znevýhodněním a Systém inkluzivního vzdělávání v ČR financované z prostředků ESF, které jsou součástí návrhu aktualizace plánu IPn na rok 2011. Záměrem MŠMT při naplňování AP bude směřování k přípravě nové koncepce včasné péče, jejímž základem je rozšíření realizovaných aktivit na věkovou skupinu 0 - 6 let, a zároveň rozvoj postupů preventivního působení v oblasti přípravy na rodičovství.

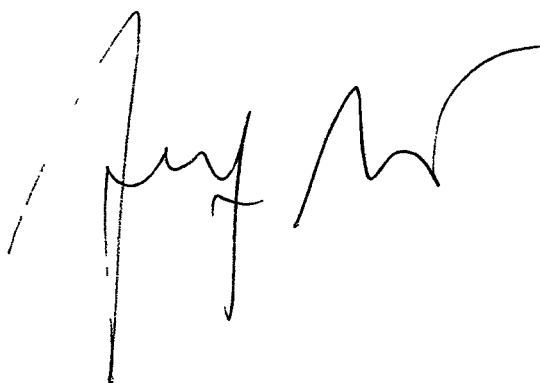
MŠMT v současné době také intenzivně pracuje na předložení nových vyhlášek nahrazujících vyhlášky č.72/2005 Sb. a č. 73/2005 Sb., které zamezí protiprávnímu umístění zejména romských dětí a žáků do škol a tříd vzdělávajících podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením (RVP ZV LMP). Přílohou nové vyhlášky bude formulář informovaného souhlasu, ve kterém bude jasně uvedeno, že vzdělávací program

podle RVP ZV LMP je redukován oproti Rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání, tedy vzdělávacímu programu škol hlavního vzdělávacího proudu. Po uvedení vyhlášek v platnost má MŠMT připraven ke zveřejnění metodický pokyn ke vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním.

MŠMT má dále připraven návrh novely ustanovení § 16 školského zákona, jehož záměrem je, aby děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nebyli zařazováni do jednotlivých kategorií podle diagnózy, ale podle skutečných vzdělávacích potřeb. Zákon bude uvádět právo každého dítěte na vyrovnávací a podpůrná opatření, pokud se tato potřeba vyskytne.

MŠMT rovněž plánuje navázat na úspěšná šetření nerovností ve vzdělávání realizovaná Ústavem pro informace ve vzdělávání, Českou školní inspekcí, GAC, s.r.o., a obecně prospěšnou společností Člověk v tísni. Tato šetření poskytla východiska pro postulování potřebných opatření. MŠMT bude iniciovat pravidelný monitoring nerovností ve vzdělávání a monitoring pokroku ve zvyšování míry rovnosti a začlenění ve vzdělávání právě prostřednictvím vzdělávání.

S pozdravem

Vážená paní
Mgr. Vlasta B o h d a l o v á
poslankyně
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
Sněmovní 4
118 26 P r a h a 1